

**SPITALUL
MUNICIPAL
PLOIESTI**

PLOIESTI, STR. Ana Ipatescu Nr. 59,
Tel. 0244523904, Tel/Fax 0244596272
Cod Fiscal 2844227,
E-mail: spitalSchuller@yahoo.com
schullerpl@yahoo.com

NR.8519 / 01.09.2021

Aprobat,

Manager

Ec. IORDĂNESCU MARIA MIHAELA

**CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE
PROFESIONALĂ A PERSONALULUI
CONTRACTUAL
DIN SPITALUL MUNICIPAL PLOIEȘTI**

Editia II, Rev.1/01.09.2021

CUPRINS

PREAMBUL.....	pag. 3
CAPITOLUL I	
DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE	pag. 6
CAPITOLUL II	
NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA A PERSONALULUI CONTRACTUAL.....	pag. 8
CAPITOLUL III	
NORME DE CONDUITA SPECIFICE.....	pag.15
CAPITOLUL IV	
REGULI DE PREVENIRE A CONFLICTELOR DE INTERESE SI A INCOMPATIBILITATILOR LA NIVELUL SPITALULUI.....	pag.17
CAPITOLUL V	
COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL CONTRACTUAL	pag. 24
CAPITOLUL VI	
ETICA ȘI DEONTOLOGIA MEDICILOR.....	pag.29
CAPITOLUL VII	
ETICA ȘI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI	pag.41
CAPITOLUL VIII	
ETICA ȘI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI.....	pag.46
CAPITOLUL IX	
ETICA ȘI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI.....	pag.50
CAPITOLUL X	
ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST,A MOASEI, ASISTENTULUI MEDICAL, ASISTENTULUI SOCIAL, A REGISTRATORULUI MEDICAL, A PERSONALULUI AUXILIAR	pag.53
CAPITOLUL XI	
ETICA ȘI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC.....	pag.61
CAPITOLUL XII	
DISPOZITII FINALE.....	pag.65

PREAMBUL

Misiunea Spitalului Municipal Ploiești

- Creșterea continuă a calității actului medical cu scopul final de a asigura creșterea calității vieții pacienților și implicit a aparținătorilor acestora;
- Orientarea către pacienți prin creșterea încrederii în serviciile medicale furnizate și prin dezvoltarea permanentă a gamei de servicii;
- Îmbunătățirea calității vieții pacientului prin stabilirea cu acuratețe a diagnosticului și acordarea unui tratament cât mai specific.

Viziunea spitalului

- Furnizarea unor servicii medicale de calitate, eficiente, asigurând siguranța pacientului;

Viziunea conducerii Spitalului Municipal Ploiești este aceea de a construi imaginea unei instituții medicale de prestigiu, de a dobândi și menține o bună reputație a spitalului în arealul de deservire prin acordarea de servicii medicale de calitate.

Obiectivele noastre

- creșterea calității actului medical la cote cât mai performante prin pregătire profesională continuă a întregului personal;
- pacientul să fie permanent în centrul atenției;
- siguranța pacientului;
- creșterea nivelului de comunicare între personalul medical și pacient;
- colaborare profesională de înaltă ținută între toți angajații spitalului;
- eficientizarea actului medical;
- creșterea gradului de utilizare a resurselor prin o mai bună planificare a activității;
- instruirea permanentă a personalului pentru asigurarea flexibilității acestuia și ridicarea nivelului de cunoștințe;
- obținerea satisfacției clienților, a angajaților și a tuturor părților interesate prin calitatea serviciilor oferite;
- conformarea cu cerințele legale aplicabile activității spitalului în domeniul calității;
- implicarea fiecărui angajat în scopul aplicării politicii în domeniul calității prin inițiative, performanțe, responsabilitate și colaborare permanentă.

Principiile eticii sunt generale, indiferent de locul de munca al personalului angajat în spital, de aceea, orice abdicare de la principiul universalității, în virtutea căruia orice om este privit ca demn de respect prin însăși calitatea sa umană, este un regres etic.

O serie de abateri de la relațiile interumane ce trebuie să se manifeste între membrii corpului medical, între corpul medical și celelalte categorii de personal din cadrul spitalului, între aceștia și beneficiarii serviciilor noastre, merită a fi enunțate și analizate tocmai pentru a stabili care sunt normele deontologice ce trebuie să ne conducă activitatea.

În dorința de îmbunătățire a relațiilor interumane, conducerea spitalului a procedat la întocmirea prezentului cod de etică și deontologie profesională valabil pentru întreg personalul angajat al institutiei.

Prezentul Cod de Conduita nu are rolul de a substitui activitatea și autoritatea asociațiilor și organizațiilor profesionale: Colegiul Medicilor din România, Colegiul Farmacistilor din România, Ordinul Biologilor, Chimistilor și Biochimistilor din România, Ordinul Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor și Asistentilor Medicali din România, Colegiului National al Asistentilor Sociali, Colegiul Psihologilor din România, ș.a.;

Elaborarea prezentului COD DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ a personalului angajat al Spitalului Municipal Ploiesti are la bază, ca temelie legală, următoarea legislație în vigoare:

- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin Nr. 1502/19.12.2016 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice;
- Legea nr. 161 /2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu toate modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- Hotărârea Colegiului Medicilor din România nr. 2/30.03.2012 privind adoptarea Statutului și a Codului de deontologie medicală ale Colegiului Medicilor din România;
- Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 1/10.05.2005 privind adoptarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, cu modificări ulterioare;
- Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog și chimist ;

- O.U.G. nr. 144/ 2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România;
- Hotărârea OAMGMAMR nr. 2/2009 privind adoptarea Codului de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moasei și al asistentului medical din România;
- Legea nr. 466/2004 privind statutul asistentului social;
- Hotărârea Colegiului Național al Asistenților Sociali nr.1/2007 privind Codul deontologic al profesiei de asistent social, cu modificări ulterioare ;
- Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România;
- H.G. nr. 788/2005 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România;
- Codul Deontologic al Profesiei de Psiholog cu drept de liberă practică;
- Codul Deontologic al Psihologului clinician, consilierului psihologic și psihoterapeutului din România;
- Legea nr. 514/2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare;
- Statutul profesiei de consilier juridic din 06.03.2004;
- Codul deontologic al consilierului juridic;
- Legea nr. 571/14.12.2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
- Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu modificările și completările ulterioare;
- Norme de aplicare nr. 1410/2016 a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003 ;

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE

ART. 1 Domeniul de aplicare

1. Codul de conduită al personalului contractual din cadrul Spitalului Municipal Ploiesti reglementează normele de conduită profesională a întregului personal contractual.
2. Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul spitalului, încadrat în baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, cu modificările ulterioare.
3. Codul de etică și deontologie profesională a personalului contractual din cadrul Spitalului Municipal Ploiesti va fi numit în continuare „cod” sau „cod de conduită”.

ART. 2 Obiective

Obiectivele prezentului cod urmăresc să asigure creșterea calității întregii activități a instituției medicale, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție prin:

- 1.Reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției publice și al personalului contractual;
- 2.Informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;
- 3.Crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și personalul contractual din cadrul Spitalului Municipal Ploiesti.

ART. 3 Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual sunt următoarele:

1. **Prioritatea interesului public** - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
2. **Asigurarea egalității de tratament a cetățenilor** - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;

3. **Profesionalismul** - principiu conform căruia personalul contractual are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;

4. **Imparțialitatea și nediscriminarea** - principiu conform căruia angajații contractuali sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;

5. **Integritatea morală** - principiu conform căruia personalului contractual îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;

6. **Libertatea gândirii și a exprimării** - principiu conform căruia personalul contractual poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

7. **Cinstea și corectitudinea** - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;

ART. 4 Termeni

În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

Competenta - totalitatea cunostintelor, abilităților și aptitudinilor unei persoane de a-și îndeplini la un standard cât mai ridicat sarcinile și responsabilitățile postului ocupat.

Conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

Corupție - în sens larg, reprezintă folosirea abuzivă a puterii încredințate, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup, orice act al unei instituții sau autorități care are drept consecință provocarea unei daune a interesului public în scopul de a promova un interes/profit personal sau de grup, poate fi calificat drept „corupt” această definiție largă a corupției reflectată în legislația românească prin definirea infracțiunilor de corupție precum : luarea și darea de mită, traficul și cumpărarea de influență, precum luarea și darea de mită, traficul și cumpărarea de influență, abuzul de funcție;

Delegare - procesul de atribuire de către conducător, pe o perioadă limitată, unora dintre sarcinile sale unui subordonat, împreună cu competențele și responsabilitățile aferente.

Etica - un set de reguli, principii sau moduri de gândire care iricesc să ghideze activitatea unui grup ; etica în sectorul public acoperă patru mari domenii : Stabilirea

rolului și a valorilor serviciului public precum și a răspunderii și nivelului de autoritate și responsabilităților, măsuri de prevenire a conflictelor de interese și modalității de rezolvare a acestora, stabilirea regulilor care se referă la neregularități grave și fraudă.

Evaluare - funcție managerială care constă în compararea rezultatelor cu obiectivele, depășirea cauzală a principalelor abateri (pozitive și negative) în vederea luării unor măsuri cu caracter corectiv sau preventive.

Frauda - înșelare, inducere în eroare, delapidare, furt, fals cu scop de profit prin provocarea unei pagube;

Funcție - totalitatea posturilor care au caracteristici asemănătoare din punctul de vedere al sarcinilor, obiectivelor, competențelor, responsabilităților și procedurilor;

Fisa post - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de autoritatea sau instituția publică în temeiul legii.

Incompatibilitate - este definită ca fiind acea stare în care un oficial public desfășoară activități incompatibile cu funcția, interzise prin lege. Incompatibilitatea presupune ocuparea a două sau mai multe funcții concomitent (fără ca acest lucru să implice luarea unei decizii). Reflectă acele stări în care un oficial public exercită mai multe funcții în același timp, deși este interzis de lege. Conform dex, s. f. 1. Faptul de a fi incompatibil; nepotrivire, necompatibilitate. 2. (Jur.) Starea de nepotrivire între două funcții, profesii sau sarcini, care face ca o persoană să nu le poată exercita ori ocupa în același timp.

Informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

Informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unității sanitare, și care este stabilită astfel de către conducerea instituției, în baza prevederilor legale în vigoare, indiferent de suportul ei;

Integritate - caracter integru - sentiment al demnității, dreptății și conștiințozității care servește drept calauză în conduita omului, onestitate, cinste, probitate.

Interes personal - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;

Interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea de către stat, a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și

îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;

Misiune- precizeaza scopul entitatii si legitimitatea existentei sale in mediul inconjurator, contribuind la crearea imaginii interne si externe a entitatii.

Monitorizare - activitatea continua de colectare a informatiilor relevante despre modul de desfasurare a procesului sau activitatii.

Personal contractual ori angajat contractual - persoana angajata intr-o functie in autoritatile si institutiile publice in conditiile legii nr.53/2003, cu modificarile si completarile ulterioare ;

Politica - liniile directoare de gestionare a unui domeniu care decurg din obiectivele si strategia entitatii publice, orienteaza deciziile conducatorilor si permit implementarea planurilor strategice ale entitatii;

Post - ansamblul obiectivelor si sarcinilor, competentelor si responsabilitatilor desemnate pe un interval de timp unui membru al entitatii, reprezentand in acelasi timp elementul primar al compartimentului;

Primul nivel de conducere-conducatorii compartimentelor din cadrul unei entitati publice aflate sub directa coordonare a conducatorului entitatii.

Responsabilitate - obligatia de a indeplini sarcina atribuita, a carei neindeplinire atrage sanctiunea corespunzatoare tipului de raspundere juridica.

Resurse- totalitatea elementelor de natura fizica, umana, informationala si financiara necesare ca intrari pentru ca strategiile de lucru sa fie operationale;

Structura organizatorica -configuratia interna a unei entitati publice formate din persoane, subdiviziuni organizatorice si relatii, astfel determinate incat sa asigure premisele organizatorice adecvate realizarii obiectivelor managementului public (organigrama unitatii);

Termen- interval de timp stabilit dinainte, in limita caruia trebuie sa se realizeze sau sa se intample ceva;

Valori etice -valori ce fac parte din cultura entitatii publice si constituie un cod nescris pe baza caruia sunt evaluate comportamentele separate aflandu-se codul de conduita oficial, scris care este mijloc de comunicare uniforma a valorilor etice tuturor salariatilor; codul etic stabileste care sunt obligatiile rezultate din lege carora trebuie sa li se supuna salariatii, in plus peste cele rezultate ca urmare a raporturilor de munca ; depunerea declaratiei de avere, declaratiei de interese pentru prevenirea conflictului de interese/ incompatibilitatilor.

CAPITOLUL II

NORME GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CONTRACTUAL

ART. 5 Asigurarea unui serviciu medical de calitate

1. Personalul contractual are obligația de a asigura un serviciu medical de calitate în beneficiul pacienților, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării obiectivelor asumate de instituție, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

2. În exercitarea funcției, personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea pacienților în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea instituției medicale.

ART. 6 Respectarea Constituției și a legilor

1. Angajații spitalului au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția și legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

2. Personalul contractual trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercitiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

ART. 7 Loialitatea față de Unitatea Medicală

1) Personalul contractual are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției sanitare în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

2) Angajaților contractuali le este interzis:

1. Să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea instituției, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

2. Să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care instituția are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;

3. Să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

4. Să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă aceasta dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau

drepturile institutiei ori ale unor functionari publici sau angajati contractuali, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;

5. Sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului ori institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

3) Prevederile alin. (2) pct. 1 - 4 se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.

4) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

ART. 8 Libertatea opiniilor

1. In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii contractuali au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

2. In activitatea lor angajatii contractuali au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

3. In exprimarea opiniilor, personalul contractual trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

ART. 9 Activitatea publica

1. Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul institutiei, in conditiile legii.

2. Angajatii contractuali desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul institutiei.

3. In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii contractuali pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al institutiei.

ART. 10 Activitatea politica

In exercitarea functiei detinute, personalului contractual ii este interzis:

- Sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- Sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;

- Sa colaboreze, atat in cadrul relatiilor de serviciu, cat si in afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donatii ori sponsorizari partidelor politice;
- Sa afiseze in cadrul institutiei insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

ART. 11 Folosirea imaginii proprii

In considerarea functiei pe care o detine, personalul contractual are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii in actiuni publicitare pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

ART. 12 Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

1) In relatiile cu personalul contractual din cadrul institutiei precum si cu persoanele fizice sau juridice, toti angajatii contractuali sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.

2) Personalul contractual are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul institutiei, precum si persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

- intrebuintarea unor expresii jignitoare;
- dezvaluirea aspectelor vietii private;
- formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.

3) Personalul contractual trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor pacientilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a institutiei publice, prin:

- promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;
- eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

ART. 13 Conduita in cadrul relatiilor internationale

1. Personalul contractual care reprezinta institutia in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si institutiei publice pe care o reprezinta.

2. In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii contractuali au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.
3. In deplasarile in afara tarii, personalul contractual este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

ART. 14 Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii spitalului nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de serviciu, afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

ART. 15 Participarea la procesul de luare a deciziilor

1. In procesul de luare a deciziilor angajatii contractuali au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.
2. Angajatii contractuali au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre institutia publica, de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

ART. 16 Obiectivitate in evaluare

1. In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii contractuali au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.
2. Personalul contractual de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.
3. Personalul contractual de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art. 12 alin. 3.

ART. 17 Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

1. Personalul contractual are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.
2. Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul contractual nu poate urmari obtinerea de

foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

3. Angajatii au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.

4. Angajatii au obligatia de a nu impune altor angajati contractuali sau functionari publici sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

ART. 18 Utilizarea resurselor publice

1. Personalul contractual este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.

2. Personalul contractual are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand institutiei numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.

3. Personalul contractual trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.

4. Personalului contractual care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora, fara aprobarea conducerii unitatii.

ART. 19 Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri

1. Orice angajat contractual poate achizitiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:

- cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;

- cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;

- cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.

2. Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in cazul concesiunii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale.

3. Angajatilor le este interzisa furnizarea informatiilor referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, supuse operatiunilor de vanzare, concesiune sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.

4. Prevederile alin. (1) - (3) se aplica in mod corespunzator si in cazul realizarii tranzactiilor prin interpus sau in situatia conflictului de interese.

CAPITOLUL III

NORME DE CONDUITA SPECIFICE

Art.20 Relatia cu personalul, inclusiv selectia si evaluarea personalului

(1) Managementul Spitalului trebuie sa fie un model de comportament etic si sa promoveze un climat organizational in care valorile etice, politicile si standardele de etica ale Spitalului sa fie cunoscute si respectate.

(2) Spitalul prin reprezentantul sau legal si primul nivel de conducere asigura un mediu propice lucrului in echipa si promoveaza in mod activ valorile prezentului cod.

(3) Personalul spitalului trebuie sa se comporte intr-un mod civilizat,sa manifeste respect in relatiile cu superiorii, colegii, subordonatii cat si beneficiarii serviciilor furnizate de Spital, in vederea desfasurarii activitatilor zilnice intr-un climat favorabil

(4) Personalul Spitalului trebuie sa promoveze,in cadrul serviciului,relatii bazate pe responsabilitate, respect reciproc,colaborare si spirijin profesional.

(5) In cadrul Spitalului canalele de comunicare trebuie sa fie deschise atat dinspre management catre personal cat si dinspre personal catre management comunicarea fiind bazata pe incredere si respect reciproc intre personalul de la toate nivelurile ierarhice.

(6) Spitalul prin reprezentantul sau legal si primul nivel de conducere trebuie sa utilizeze practici corecte la angajare, care vor include evaluarea obiectiva, evitarea conflictelor de interese si a mitei, precum si interzicerea oricaror forme de discriminare in luarea deciziilor cu privire la selectia si evaluarea personalului.

(7) Deciziile cu privire la promovarea personalului trebuie sa se ia exclusiv in avantaajul Spitalului, pe baza evaluarii pregatirii profesionale, a realizarilor si conduitei individuale a candidatului cu respectarea legislatiei in vigoare.

(8) Spitalul trebuie sa utilizeze standarde etice de evaluare in politicile de personal;

(9) Atunci cand exista o divergenta de opinii sau o disensiune intre doi sau mai multi membri ai personalului Spitalului, este indicat ca persoanele implicate sa analizeze problema si sa o rezolve pe cale amiabila;

(10) Atunci cand situatia nu poate fi remediata pe cale amiabila de catre partile implicate, cazul este trimis la seful ierarhic superior, care impreuna cu responsabilul/consilierul de etica vor media situatia.

Art.21 - Relatia cu beneficiarii serviciilor furnizare de Spital

(1) - Personalul Spitalului trebuie sa manifeste disponibilitate fata de beneficiarii serviciilor medicale (pacienti, colaboratori, etc.) sa fie dispusi sa asculte, sa nu intervina decat in momentele oportune conform competentelor, sa-l orienteze catre structurile organizatorice cu atributii in solutionarea cerintelor sale.

(2) Personalul trebuie sa inspire incredere, sa manifeste empatie, sa inteleaga ceea ce i se comunica sau i se solicita de catre interlocutor, sa stie sa mentina interesul pentru serviciile oferite de Spital.

(3) In furnizarea serviciilor de informare personalul Spitalului cu atributii in acest sens, trebuie sa asigure o informare competenta, completa, transparenta si operativa bazata pe:

- detinerea unei bune pregatiri profesionale, teoretice si practice dobandite atat pe cai formale cat si informale;
- utilizarea unui limbaj profesional clar, concis adaptat capacitatii de intelegere a pacientului sau colaboratorului;
- oferirea unor referinte adecvate care sa raspunda nevoilor si problemelor beneficiarului;

(4) Personalul Spitalului trebuie :

- sa cunoasca tipul serviciilor pe care institutia le furnizeaza catre beneficiari;
- sa actioneze in conformitate cu prevederile prezentului Cod ale legislatiei in vigoare in relatiile cu partenerii, pacientii, colaboratorii si sa nu incerce sa obtina avantaje personale prin utilizarea informatiilor confidentiale de care ia cunostinta;
- sa promoveze valorile si principiile etice ale Spitalului in relatiile cu partenerii, pacientii si colaboratorii invocand, ori de cate ori este nevoie, prevederile codului si standardele profesionale ale institutiei;
- sa nu trateze partenerii, pacientii si colaboratorii in mod preferential, favorizandu-i pe unii in detrimentul celorlalti, pe criterii de prietenie, simpatie etc.
- sa acorde tratament egal tuturor partenerilor, pacientilor, colaboratorilor si sa respecte regulile si procedurile interne cu strictete.

(5) Personalul Spitalului monitorizeaza permanent respectarea nivelurilor de calitate, prestabilite cu privire la calitate, gradul de satisfactie in raport cu serviciile oferite.

Art.22 Relatia cu autoritatile

(1) Prin personalul sau, Spitalul asigura relatii de colaborare cu autoritatile locale, centrale precum si cu alte entitati bazate pe principii de corectitudine si transparenta, fara a compromite independent si obiectivele institutiei si respectarea principiilor de comportament si a valorilor acestui cod .

(2) In relatiile cu autoritatile, personalul Spitalului va refuza orice solicitari de interventie, sugestii de intermediere care ar putea afecta desfasurarea legala a unor activitati din cadrul institutiei, inclusiv pe cele facute prin oferirea in schimb de avantaje necuvenite.

CAPITOLUL IV

REGULI DE PREVENIRE A CONFLICTELOR DE INTERESE SI A INCOMPATIBILITATILOR LA NIVELUL SPITALULUI

Art.23 Reguli de prevenire a Conflictelor de interese

(1) Un salariat este in conflict de interese atunci cand, in virtutea functiei pe care o ocupa, ia o decizie sau participa la luarea unei decizii cu privire la care are si un interes personal.

(2) Prevederile prezentului capitol se aplica tuturor angajatilor din Spitalul Municipal Ploiesti si sunt obligatorii indiferent de functia detinuta, durata contractului determinata / nedeterminata, varsta, sex, rasa, apartenenta nationala, etnie, religie, optiune politica, origine sociala, orientare sexuala, apartenenta sindicala sau profesionala.

(3) Aceste dispozitii produc efecte de la data angajarii/numirii pana la incetarea raportului de munca in cadrul unitatii.

(4) Conflictul de interese apare atunci cand salariatul are un interes personal care influenteaza sau pare sa influenteze indeplinirea atributiilor sale oficiale cu impartialitate si obiectivitate. Interesele private ale salariatului pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizatii cu care personalul contractual/functionarul public a avut relatii politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi si la orice datorii pe care salariatul le are fata de persoanele enumerate mai sus.

Personalul contractual cu functii de conducere se afla in conflict de interese atunci cand este chemat sa rezolve cereri, sa ia decizii sau sa participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice si juridice cu care are relatii cu caracter patrimonial, participa in cadrul aceleasi comisii, constituite conform legii, cu functionari publici/personal contractual care au calitate de sot sau ruda de gradul I, interesele sale patrimoniale, ale sotului sau rudelor sale de gradul I pot influenta deciziile pe care trebuie sa le ia in exercitarea functiei.

(5) Conflictul de interese poate fi de mai multe tipuri.

- **conflict de interes** potential in situatia in care un salariat are interese personale de natura sa produca un conflict de interese daca ar trebui luata o decizie publica.

Exemplu - un angajat cu atributii privind desfasurarea activitatii de achizitii publice se afla in conflict de interese potential cu operatori economici in cadrul carora isi desfasoara activitatea afinii sai, rudele sale sau colaboratorii cu care acesta a avut relatii patrimoniale si personale;

- **conflictul de interese actual** apare in momentul in care salariatul este pus in situatia de a lua o decizie care l-ar avantaja sau care ar avantaja un apropiat de-al sau sau un partener de afaceri.

Exemplu- un angajat cu atributii privind desfasurarea activitatii de achizitii publice se afla in conflict de interese actual cu un operator economic care a depus o oferta la una din procedurile de achizitie publica desfasurate de unitate, daca anterior a avut relatii personale sau patrimoniale sau daca societatea respectiva este detinuta de o ruda /afinii sai.

- **conflict de interese consumat**, in care salariatul participa la luarea deciziei cu privire la care are un interes personal, influenteaza luarea unei decizii care il avantajeaza pe sine sau pe o ruda/afin, colaborator, incalcand prevederile legale. Conflictul apare atunci cand nu s-a abtinut de la luarea deciziei.

Exemplu- un angajat cu atributii privind desfasurarea activitatii de achizitii publice se afla in conflict de interese consumat atunci cand a participat la atribuirea unui contract de achizitie catre un ofertant (operator economic) detinut sau condus de o ruda/afin.

Pentru a nu exista confuzii, cu titlu de exemplu, vom defini care sunt gradele de rudenie si de afinitate. Gradul de rudenie conform Codului civil se aplica dupa cum urmeaza:

- gradul I: parinti si copii;
- gradul II: fratii, bunicii si nepotii;
- gradul III: unchiul/matusa si nepotul de frate;
- gradul IV: verii primari.

Relatia de afinitate apare intre un sot/sotie si rudele celuilalt sot/ sotie. Gradul de afinitate este luat in calcul astfel:

- gradul I: socrii si nora/ginere;
- gradul II: cumnatele si cumnatii;
- gradul III: unchiul si sotia nepotului de frate;
- gradul IV: verii, sotii si sotiile acestora.

(6) Personalul din cadrul spitalului care are obligatia evitarii conflictelor de interese

(6.1) Managerul spitalului si Membrii Comitetului Director

(6.2) Personalul spitalului angajat cu contract individual de munca precum si personalul institutiilor si autoritatilor publice, care in virtutea functiei publice pe care o ocupa, ia o decizie sau participa la luarea unei decizii cu privire la care are si un interes personal, sunt supusi regulilor de evitare a conflictelor de interese si incompatibilitate.

(6.3) Salariatii care au in fisa postului atributii privind activitatea de achizitii publice.

Pe parcursul aplicarii procedurilor de atribuire, autoritatea contractanta are obligatia de a lua toate masurile necesare pentru a preveni, identifica si remedia situatiile de conflict de interese, in scopul evitarii denaturarii concurentei si al asigurarii tratamentului egal pentru toti operatorii economici asa cum sunt prevazute de lege.

(6.4) Informarea personalului cu privire la obligatia evitarii conflictelor de interese. Informarea personalului cu privire la obligativitatea evitarii conflictelor de interese se realizeaza de catre persoana desemnata in acest sens, anual, conform procedurii aprobate la nivelul unitatii.

(6.5) Verificarea potentialelor conflicte de interese

Aceasta activitate va fi realizata de catre persoana responsabila cu prevenirea si evitarea conflictelor de interese. Ea va realiza o evidenta electronica cu interesele patrimoniale ale functiilor de conducere prin centralizarea declaratiilor de avere, de interese, actualizata anual pe baza declaratiilor de interese.

(6.6) Verificarea conflictelor de interese consumate

Persoana responsabila la nivel de unitate trebuie sa informeze ANI cu privire la evaluarea conflictelor de interese.

(6.7) Anuntarea unor potentiale conflicte de interese se aplica conform procedurilor aprobate la nivel de unitate;

(6.8) Pentru personalul contractual : salariatul este obligat sa se abtina de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii si sa-l informeze de indata pe seful ierarhic caruia ii este subordonat direct daca se afla intr-un conflict de interese.

Acesta este obligat sa ia masurile care se impun pentru exercitarea cu imparialitate a functiei, in termen de cel mult 3 zile de la data luarii la cunostinta.

Incalcarea dispozitiilor poate atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, administrativa, civila ori penala, potrivit legii.

Art.24 Regimul Incompatibilitatilor

(1) Incompatibilitatea reprezinta acea situatie in care personalul angajat exercita concomitent doua sau mai multe functii al caror cumul este interzis prin legi.

(2) Personalul cu functii de conducere din cadrul institutiei, care in exercitarea unei functii au activitati de monitorizare si control cu privire la societati comerciale, nu pot sa desfasoare activitate si nu pot acorda consultanta de specialitate la aceste societati timp de 3 ani dupa incetarea raporturilor de munca ;

(2) Personalul contractual cu functii de conducere poate exercita functii sau activitati in domeniul didactic, al cercetarii stiintifice, al creatiei literar -stiintifice;

(4) Personalul contractual cu functii de conducere, poate exercita functii in alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt in legatura directa sau indirecta cu atributiile exercitate potrivit fisei postului.

(5) Este generata o situatie de incompatibilitate in cazul in care persoana respectiva exercita simultan calitatea de personal contractual cu functii de conducere si una sau mai multe functii/calitati al caror cumul este interzis de lege.

(6) Incompatibilitatile, potrivit dispozitiilor legale, se aplica functiilor de Manager, Director Medical si Director Financiar .

Incompatibilitatile sunt aplicabile atat persoanei fizice, cat si reprezentantului desemnat al persoanei juridice care exercita functia de manager de spital. Persoanele care indeplinesc functia de manager poate desfasura activitate medicala in institutia respectiva, cu respectarea programului de lucru prevazut in contractul de management, fara a afecta buna functionare a institutiei respective.

(7) Membrii comitetului director, sefii de sectie, sefii de laboratoare sau sefii de servicii medicale nu mai pot desfasura nicio alta functie de conducere prin cumul de functii.

(7.1) Personalul de specialitate medico-sanitar care ocupa functii de conducere specifice comitetului director poate desfasura activitate medicala in unitatea sanitara respectiva.

Personalul de specialitate medico-sanitar prevazut la alin. (1) desfasoara activitate medicala in cadrul functiei de conducere ocupate.

(7.2) Membrii comitetului director, sefii de sectie, sefii de laboratoare sau sefii de servicii medicale nu mai pot desfasura nici o alta functie de conducere prin cumul de functii.

Incalcarea obligatiilor referitoare la incompatibilitati in conditiile legii, atrage raspunderea pentru toate prejudiciile cauzate spitalului.

(7.3) Reglementari generale ale regimului incompatibilitatilor

Calitatea de personal contractual cu functie de conducere (dupa caz functionar public) este incompatibila cu exercitarea oricarei alte functii publice/functii de conducere sau calitati decat cea in care a fost numit, precum si cu functiile de demnitate publica (art. 94 alin. (1) din Legea nr. 161/2003).

Incompatibilitatea personalului contractual cu functii de conducere (dupa caz functionarii publici) se manifesta prin faptul ca nu pot detine alte functii si nu pot desfasura alte activitati, remunerate sau neremunerate :

- a) in cadrul autoritatilor sau institutiilor publice;
- b) in cadrul cabinetului demnitarului, cu exceptia cazului in care functionarul public este suspendat din functia publica, in conditiile legii, pe durata numirii sale (la incheierea mandatului demnitarului, functionarul public este reincadrat in functia publica defnuta sau intr-o functie similara);
- c) in cadrul regiilor autonome, societatilor comerciale ori in alte unitati cu scop lucrativ din sectorul public;
- d) in calitate de membru al unui grup de interes economic (grupul de interes economic este definit de articolul 118, (1) al Legii nr.161/2003 si reprezinta o asociere intre doua sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituita pe o perioada determinata, in scopul inlesnirii sau dezvoltarii activitatii economice a membrilor sai, precum si al imbunatatirii rezultatelor activitatii respective).

(7.4) Incompatibilitatile intre sotii angajati in aceeasi institutie se vor inlatura conform dispozitiilor prevazute de legea in vigoare la data constatarii.

Nu sunt permise raporturile ierarhice directe in cazul personalului contractual cu functii de conducere care sunt sotii, rude de gradul I.

Personalul care se afla in situatiile de incompatibilitate mai sus descrise , are obligatia de a opta in termen de cel mult 60 de zile, fie prin renuntarea la calitatea care este incompatibila cu cea de personal contractual cu functii de conducere, fie la incetarea raporturilor ierarhice directe, in conditiile stabilite de legislatia in vigoare.

Personalul contractual cu functii de conducere poate fi membru al partidelor politice legal constituite precum si membru de sindicat;

(7.5) Membrii Consiliului de Administratie al spitalului public

- Dispozitiile referitoare la incompatibilitati si cele referitoare la conflictul de interese se aplica in mod corespunzator si membrilor consiliului de administratie. Nerespectarea obligatiei de inlaturare a motivelor de incompatibilitate sau de conflict de interese aparute ca urmare a numirii in consiliul de administratie are ca efect incetarea de drept a actului administrativ de numire in functie a respectivului membru al consiliului de administratie.

(7.6) Membrii Comitetului Director al spitalului public, sefii de sectie/compartimente, sefii de laboratoare sau sefii de servicii medicale/ nemedicale din spitalul public.

Dispozitiile referitoare la incompatibilitati, se aplica in mod corespunzator si persoanelor care ocupa functii specifice comitetului director.

Dispozitiile referitoare la incompatibilitati precum si cele referitoare la conflictul de interese prevazute de lege, sub sanctiunea rezilierii contractului de administrare si a platii de despagubiri pentru daunele cauzate spitalului, in conditiile legii, se aplica si sefilor de sectie/compartiment, de laborator si de serviciu medical/nemedical din spitalele publice.

(7.7) Responsabilul cu Controlul Financiar Preventiv Propriu la nivel de institutie respecta si este supus regimului incompatibilitatilor la numirea in functie.

- Nu pot fi desemnate pentru exercitarea controlului financiar preventiv propriu persoanele care sunt sotii sau rude de gradul 1 cu conducatorul entitatii publice pe langa care urmeaza sa exercite aceasta activitate si nici acele persoane care pot sa se afle intr-o situatie de conflict de interese in legatura cu operatiunile care ii sunt supuse pentru exercitarea controlului financiar preventiv propriu.

Persoana desemnata sa exercite activitatea de control financiar preventiv propriu nu poate fi implicata, prin sarcinile de serviciu, in aprobarea si efectuarea operatiunilor supuse controlului financiar preventiv propriu.

(7.8) Membrii desemnati in comisiile de concurs sau de solutionare a contestatiilor pentru ocuparea posturilor vacante sunt supusi reglementarilor privind regimul incompatibilitatilor.

Neindeplinirea de catre membrii comisiilor de concurs si de solutionare a contestatiilor a obligatiilor prevazute se sanctioneaza potrivit legii nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare.

(7.9) Starea de incompatibilitate nu se aplica pentru cazurile prevazute daca:

- este desemnat printr-un act administrativ, emis in conditiile legii, sa reprezinte interesele statului in legatura cu activitatile desfasurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, in conditiile rezultate din actele normative in vigoare;
- este desemnat printr-un act administrativ, emis in conditiile legii, sa participe in calitate de reprezentant al autoritatii ori institutiei publice in cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite in temeiul actelor normative in vigoare;
- exercita un mandat de reprezentare, pe baza desemnarii de catre o autoritate sau institutie publica, in conditiile expres prevazute de actele normative in vigoare.

(7.10) Nu se afla in situatii de incompatibilitate personalul contractual cu functii de conducere (dupa caz functionarul public) care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finantata din fonduri comunitare nerambursabile post-aderare, precum si din imprumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, cu exceptia personalului contractual cu functii de conducere (dupa caz functionarilor publici) care exercita atributii ca auditor sau atributii de control asupra activitatii derulate in cadrul acesteia si a functionarilor publici care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfasurata in cadrul respectivei echipe genereaza o situatie de conflict de interese cu functia publica pe care o ocupa.

(7.11) Personalul contractual cu functii de conducere poate **candida** pentru o functie eligibila sau poate fi numit intr-o functie de demnitate publica, conform legii.

(7.12) Personalul contractual cu functii de conducere poate fi membru al partidelor politice legal constituite.

Este intezis ca personalul contractual cu functii de conducere sa fie membru al organelor de conducere ale partidelor politice sau sa isi apere in mod public pozitiiile unui partid politic.

Starea de incompatibilitate poate interveni numai dupa numirea in functia de conducere a autoritatii/institutiei publice si daca acesta nu renunta la functia/calitatea detinuta anterior in termen de 15 zile de la dobandirea noii functii.

Este generata o situatie de incompatibilitate in cazul in care persoana respectiva exercita simultan calitatea de personal contractual cu functii de conducere si una sau mai multe functii/calitati al caror cumul este interzis de lege.

(8) Informarea personalului cu privire la obligatia evitarii incompatibilitatilor;

(8.1) Informarea personalului cu privire la obligativitatea evitarii incompatibilitatilor se realizeaza de catre persoana desemnata in acest sens, anual conform procedurii aprobate la nivelul unitati.

(8.2) Verificarea incompatibilitatilor

Aceasta activitate va fi realizata de catre persoana responsabila conform procedurii aprobate la nivelul spitalului. Se va realiza o evidenta electronica prin centralizarea situatiilor de incompatibilitate , actualizata anual;

Persoana responsabila la nivel de unitate trebuie sa colaboreze cu personalul suspus regimului incompatibilitatilor precum si cu toate structurile medicale si nemedicale in vederea evitarii incompatibilitatilor.

(8.4) Anuntarea incompatibilitatilor se aplica conform procedurilor aprobate la nivel de unitate ;

CAPITOLUL V

COORDONAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ PENTRU PERSONALUL CONTRACTUAL

Art.25 Prevederile prezentului Cod se aduc la cunostinta personalului, in mod formalizat ,dupa cum urmeza :

- Pentru personalul existent in statul de functii al Spitalului, de catre conducatorii ierarhici respectiv sefii de sectie/ compartiment/ serviciu/birou /compartiment (structuri medicale si nemedicale), la data intrarii in vigoare a acestuia.
- Pentru noii angajati, de catre structura cu atributii in domeniul resurselor umane, cu atributii in acest sens, inainte ca acestia sa inceapa activitatea.

Prezentul cod va fi adus la cunostinta personalului Spitalului prin publicare si diseminare pe retea de intranet precum si pe website-ul Spitalului: www.spitalmunicipalploiesti.ro.

Art.26 - Orice modificare care intervine in continutul codului este supusa procedurii de informare a personalului conform prevederilor art.25 din prezentul cod.

Art.27 Spitalul a adoptat si implementat o politica dedicata avertizarii de etica/ integritate precum si a conflictelor de interese si incompatibilitati prin procedurile de sistem aprobate la nivelul unitatii.

Art.28 Abaterile de la etica si integritate

Urmatoarele acte si atitudini sunt considerate abateri de la principiile codului:

- > Incalcarea uneia sau mai multor norme de conduita mentionate la Norme de conduita generala, respectiv Norme de conduita specifice din prezentul cod.
- > Neglijenta repetata in rezolvarea lucrarilor repartizate de seful ierarhic superior;
- > Neanuntarea conflictelor de interese si a incompatibilitatilor conform procedurii;
- > Nerespectarea programului de lucru si parasirea locului de munca in timpul normal de munca pentru alte situatii decat cele ocazionale de relatiile de munca, fara aprobare;
- > Interventiile sau insistenta pentru solutionarea unor cereri in afara cadrului legal;
- > Nerespectarea secretului profesional sau a confidentialitatii lucrarilor cu caracter personal;
- > Nerespectarea confidentialitatii, respectiv protejarii secretului datelor cu caracter personal ale personalului Spitalului care gestioneaza date cu caracter personal sau care, prin sarcinile de serviciu repartizate, intra in contact cu aceste date.
- > Utilizarea unui comportament inadecvat sau violent (fizic si /sau verbal) , a unor expresii jignitoare in relatia cu ceilalti colegi, cu sefii ierarhici superiori sau cu beneficiarii serviciilor Spitalului;
- > Refuzul executarii sarcinilor de serviciu mentionate in fisa postului sau repartizate temporar de catre sefii ierarhici, cu conditia incadrarii acestora in cadrul legal si a competentelor profesionale;
- > Refuzul participarii la programele de formare profesionala asigurate de catre Spital;
- > Producerea de prejudicii de imagine a intereselor legale ale Spitalului;
- > Afectarea in mod negativ a prestigiului Spitalului prin comportamentul sau actiunile intreprinse de personal.

Art.29 Reguli de analiza si decizie

Regulile de analiza si decizie se initiaza pentru urmatoarele situatii:

- a) -Sesizari privind abaterile de la dispozitiile prezentului Cod
- b) - Autosesizarile;

Regulile de analiza si decizie ale Spitalului se initiaza numai ca urmare a situatiilor mentionate mai sus.

Spitalul isi rezerva dreptul de a nu lua in considerare sesizarile anonime sau pe cele semnate fictiv, orice sesizare privind abaterea de la principiile prezentului cod se face prin completarea formularului prevazut in procedura de sistem si este confidentiala pana la momentul luarii unei decizii de catre Managerul unitatii privind rezolutia adoptata.

Regulile de analiza si decizie comporta urmatoarele etape:

- 1.Primirea sesizarilor ;
- 2.Notificarea cazului;
- 3.Analiza cazului;
- 4.Adoptarea rezolutiei;
- 5.Propunerea si aplicarea sanctiunii.

(1) **Primirea sesizarii** - La aparitia unei suspiciuni de abatere de la etica se poate initia o sesizare de catre oricare salariat al Spitalului sau de catre terte persoane (beneficiari, pacienti, colaboratori) ai serviciilor oferite de Spital. Sesizarea este adresata managerului prin inregistrare la registratura unitatii, care o transmite cu rezolutie la responsabilul/consilierul de etica desemnat in vederea inceperii procedurilor de analiza privind abaterea de la prevederile codului.

Responsabilul/consilierul de etica va analiza si va comunica managerului daca cele sesizate intra sub incidenta prezentului cod. In cazul in care se considera ca ar putea exista temei, Managerul Spitalului hotaraste nivelul de analiza al cazului, in functie de gravitatea acestuia, adica la nivelul Consiliului de Etica sau la nivelul Comisiei de disciplina cu derularea procedurilor de investigare.

(2) **Notificarea partii** -Responsabilul/consilierul de etica va notifica in scris partea la adresa careia a fost formulata sesizarea, in termen de 5 zile lucratoare de la primirea spre analiza din partea Managerului Spitalului.

Notificarea cuprinde : Continutul sesizarii, documentele care stau la baza acesteia, precum si data, locul si ora la care va avea loc intalnirea pentru prezentarea punctului de vedere propriu asupra situatiei.

(3) **Analiza cazului** - In prima instanta, partea la adresa careia a fost formulata sesizarea isi va prezenta punctul de vedere cu argumente temeinic justificate, verbal si in scris in atentia responsabilului de etica la data, locul si ora la care a fost convocat. In

situația în care partea care face obiectul sesizării nu se prezintă la întâlnirea programată și notificată, managerul, în urma analizei emise de responsabilul de etică, va hotărî rezoluția adoptată fără audierea părții.

(3.1) **Consiliul de etică** poate audia orice persoană care posedă informații necesare pentru clarificarea cazului respectiv și poate solicita informații suplimentare. Discuțiile din timpul audierilor sunt colegiale și confidențiale. Discuțiile sunt consemnate în scris, minutele audierilor fiind semnate de persoana audiată și contrasemnate de către responsabilul de etică. Propunerile responsabilului de etică se formalizează pe baza documentelor disponibile exprimate de părțile audiate.

(3.2) În cazul în care Consiliul de etică consideră că situația privind încălcarea Codului care a fost sesizată este gravă sau depășește nivelul sau de competență, va notifica managerul cu privire la acest fapt, urmând a fi convocată Comisia de disciplină în vederea demarării procedurii de cercetare disciplinară.

(3.3) **Comisia de disciplină** din cadrul spitalului are competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului Cod și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile legii nr.53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) **Adoptarea rezoluției**- Stabilirea vinovăției în cazul sesizat se face cu respectarea procedurilor legale și derularea procedurii privind cercetarea disciplinară, sancțiunile disciplinare urmând a fi adoptate în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de către salariat, avându-se în vedere următoarele aspecte:

- > Imprejurările în care fapta a fost săvârșită ;
- > Gradul de vinovăție al salariatului;
- > Consecințele abaterii disciplinare ;
- > Comportamentul general în serviciu al salariatului;
- > Eventualele sancțiuni disciplinare suferite anterior de către acesta.

(5) **Propunerea și aplicarea sancțiunii**-Sancțiunea disciplinară aplicabilă personalului Spitalului în cazul în care salariatul săvârșește o abatere disciplinară sunt:

- a) avertisment scris;
- b) retrogradarea din funcție, cu acordarea salariului corespunzător funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o perioadă ce nu poate depăși 60 de zile,
- c) reducerea salariului de bază pe o durată de la 1-3 luni cu 5% -10%
- d) reducerea salariului de bază și/ sau, după caz, și a indemnizației de conducere pe o perioadă de la 1-3 luni cu 5% - 10%
- e) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă

In cazul in care prin statute profesionale aprobate prin legi speciale se stabileste un alt regim sanctionator, va fi aplicat acesta.

Sanctiunea disciplinara se radiaza de drept in termen de 12 luni de la aplicare, daca salariatul nu i se aplica o noua sanctiune disciplinara in acest termen.

Radierea sanctiunilor disciplinare se constata prin decizie a managerului emisa in forma scrisa.

Sub sanctiunea nulitatii absolute, nici o masura cu exceptia Avertismentului, nu poate fi dispusa mai inainte de efectuarea unei cercetari disciplinare prealabile.

In cazul conflictelor de interese/incompatibilitati, sanctiunile disciplinare se vor aplica numai la rămânerea definitivă a raportului de integritate emis de ANI.

In vederea desfasurarii cercetarii prealabile, salariatul va fi convocat in scris de catre Comisia de disciplina imputernicita de manager sa realizeze cercetarea, precizandu-se obiectul, data, ora si locul intrevederii.

Neprezentarea salariatului la convocarea facuta fara un motiv obiectiv da dreptul Spitalului sa dispuna sanctiunea disciplinara fara efectuarea cercetarii prealabile.

În cazul în care există suspiciuni serioase cu privire la un conflict de interese real, deja produs/consumat, spitalul are obligația, pe lângă sancțiunile disciplinare și administrative pe care le ia în respectiva situație, să sesizeze organele de urmarire penală, pentru a se aplica sancțiuni penale, dacă este cazul.

Sanctiunile ce se pot lua împotriva persoanei ce se face vinovată de comiterea unui conflict de interese, din dreptul penal, sunt închisoarea de la unu la 5 ani.

(6) Rezultatul cercetării actelor și faptelor depuse spre analiza si verificare organului disciplinar competent, potrivit legii, vor fi comunicate:

- angajatului sau persoanei care a formulat sesizarea;
- angajatului care face obiectul sesizarii.

CAPITOLUL VI

ETICA ȘI DEONTOLOGIA MEDICILOR

ART. 30 Domeniul de aplicare si principii generale

1. Sanatatea omului este telul suprem al actului medical. Obligatia medicului consta in a apara sanatatea fizica si mentala a omului, in a usura suferintele, in respectul vietii si demnitatii persoanei umane, fara discriminari in functie de varsta, sex, rasa, etnie, religie, nationalitate, conditie sociala, ideologie politica sau orice alt motiv, in timp de pace, precum si in timp de razboi. Respectul datorat persoanei umane nu inceteaza nici dupa decesul acesteia.

2. În exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primeaza asupra oricaror alte interese.

3. În exercitarea profesiei sale, medicul este obligat sa respecte drepturile fundamentale ale omului si principiile etice in domeniul biomedical. Este interzis medicului, in exercitarea profesiei sale, sa impuna pacientului opiniile sale personale de orice natura ar fi acestea.

4. Medicul nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca noutatile stiintei medicale, in scopul imbunatatirii cunostintelor sale medicale. Medicul trebuie ca, in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor medicale in ceea ce priveste problemele medicale.

5. Spitalul are desemnat un responsabil in relatia cu mass-media – purtatorul de cuvânt, astfel incat, orice solicitare venita din partea mass-media va fi inaintata spre informare si solutionare purtatorului de cuvânt, desemnat prin decizie. Informatii despre pacienti va oferi la solicitarea mass-media doar purtatorul de cuvânt. Accesul mass-media in spital se face numai cu acordul managerului unitatii medicale, cu insotirea acestora de catre purtatorul de cuvânt. Perosnalul medical nu are voie sa divulge date personale sau date medicale despre pacientii internati in spital, sau despre pacientii externati/ tratati in spital.

ART. 31 Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate

1. Medicul are independenta profesionala absoluta, libertatea absoluta a prescriptiilor si actelor medicale pe care le considera necesare, in limitele competentei sale, si este raspunzator pentru acestea.

2. In cazul limitarii prin constrangeri administrative si/sau economice a independentei sale, medicul nu este raspunzator.
3. Medicul nu va garanta vindecarea afectiunii pentru care pacientul i s-a adresat.
4. În activitatea medicala ce se desfasoara in echipa - sectii de spital, proces de invatamant medical tip rezidentiat, raspunderea pentru actele medicale apartine sefului echipei, in limitele atributiilor administrative de coordonare, si medicului care efectueaza direct actul medical, in limitele competentei sale profesionale si rolului care i-a fost atribuit de seful echipei. In echipele interdisciplinare, seful echipei se considera a fi medicul din specialitatea in care s-a stabilit diagnosticul major de internare, daca nu exista reglementari speciale care sa prevada altfel.
5. Delegarea totala sau partiala a obligatiilor proprii catre alte persoane, in lipsa evaluarii si controlului personal, constituie abatere deontologica.
6. Exprimarea consimtamantului informat al pacientului pentru tratament nu inlatura responsabilitatea medicului pentru eventualele greseli profesionale.

ART. 32 Secretul profesional este obligatoriu, cu exceptia situatiilor expres prevazute de lege.

1. Face obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, in timpul exercitarii profesiei sale, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum si probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstante in legatura cu boala.
2. Secretul profesional persista si dupa terminarea tratamentului sau decesul pacientului.
3. Secretul profesional trebuie pastrat si fata de apartinatori, daca pacientul nu doreste altfel.
4. Secretul profesional trebuie pastrat fata de colegi, cadre sanitare si institutiile medicale care nu sunt implicate in actul medical al pacientului in cauza. În comunicările stiintifice cazurile vor fi in asa fel prezentate incat identitatea bolnavului sa nu poata fi recunoscuta.
5. În cazul in care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Conducerea unitatii medicale, prin Directorul Medical este obligata sa ia toate masurile in asa fel incat accesul mass-media la pacient sa se faca numai cu acceptul medicului sef de sectie si a medicului curant al pacientului. Acordarea de informatii cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant si al conducerii unitatii medicale.
6. Evidentele medicale trebuie pastrate ca materiale secrete profesionale.

ART. 33 Reguli generale de comportament in activitatea medicala

1. Medicul nu poate trata un pacient fara a-l examina medical in prealabil, personal.
2. Medicul poate executa o activitate medicala doar daca are pregatire si practica suficienta pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplica in cazuri de urgenta vitala, care nu poate fi rezolvata altfel.
3. Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate si pentru manuirea carora are pregatire ori suficienta practica. Daca in urma examinarii sau in cursul tratamentului medicul considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alti specialisti sau va indruma bolnavul catre acestia.
4. În caz de pericol de moarte iminent, medicul va ramane langa pacient atat timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional. Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeasi grija si aceeasi atentie ca si cel care are sanse de vindecare.
5. Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar si a sanselor de insanatosire. Medicul va evita sa trezeasca prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decat este ea in realitate.
6. Medicul va pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale ale bolnavului, exprimandu-si parerea numai daca este solicitat si numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii bolnavului.

Medicul nu trebuie sa se implice in problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului.

ART. 34 Obligativitatea acordarii asistentei medicale

1. Medicul care se gaseste in prezenta unui bolnav sau ranit in pericol are obligatia sa ii acorde asistenta la nivelul posibilitatilor momentului si locului ori sa se asigure ca cel in cauza primeste ingrijirile necesare.
2. În caz de calamitati naturale sau accidente colective, medicul este obligat sa raspunda la chemare, chiar sa isi ofere de bunavoie serviciile medicale imediat ce a luat cunostinta despre eveniment.
3. Medicul poate refuza acordarea de ingrijiri de sanatate din motive personale sau profesionale temeinice, indrumand pacientul spre alte surse de ingrijire medicala, cu exceptia situatiilor de urgenta.
4. Medicul este obligat sa puna la dispozitie confratelui care preia pacientul toate informatiile medicale referitoare la caz.

ART. 35 Perfectionarea medicala continua

Educatia medicala continua - Medicii au datoria de a-si perfectiona continuu cunostintele profesionale. În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie sa primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decat dupa evaluarea raportului risc-beneficiu.

ART. 36 Integritatea si imaginea medicului

1. Medicul trebuie sa fie model de comportament etico-profesional, contribuind la cresterea nivelului sau profesional si moral, a autoritatii si prestigiului profesiei medicale pentru a merita stima si increderea pacientilor si a colaboratorilor.

2. Medicul nu trebuie sa se foloseasca de un mandat electiv, o functie administrativa sau de alte autoritati pentru a-si creste clientela.

3. Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregatirii sale profesionale.

4. Informarile privind serviciile medicale sunt acceptate, cu conditia sa fie corecte, si se pot referi la:

- sediul profesional, orele de functionare, conducerea institutiei medicale;

- specialitatea si titlul medicului;

- metodele de diagnostic si tratament folosite. Aceste informatii trebuie sa se refere numai la metode de diagnostic si tratament fundamentate stiintific si acceptate in lumea medicala. Nu trebuie sa contina informatii eronate sau care ar putea induce pacientii in eroare;

- tarifele percepute, pentru serviciile medicale nedecontate de CAS;

Aceste informatii nu trebuie sa induca pacientilor impresia ca neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune in pericol starea de sanatate fizica sau psihica.

5. Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Mentionarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale in cuprinsul unor articole, carti, facuta in scop stiintific, nu se considera reclama.

6. Medicul nu trebuie sa faca propaganda in mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fara sa sublinieze si rezervele ce se impun.

7. Este contrara eticii intelegerea dintre doi medici, intre medic si farmacist sau intre medic si un cadru auxiliar pentru obtinerea de avantaje materiale.
8. Este interzisa medicului practician implicarea in distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate.
9. Este interzisa practicarea de catre medic a unor activitati care dezonoreaza profesia medicala. Orice medic trebuie sa se abtina, chiar in afara vietii profesionale, de la acte de natura sa duca la desconsiderarea acesteia.
10. Medicul nu poate fi obligat sa isi exercite profesia in conditii ce ar putea compromite calitatea ingrijirilor medicale si a actelor sale profesionale, cu exceptia urgentelor medico- chirurgicale vitale.
11. Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca beneficiu, ori lipsite de riscuri, remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practica nestiintifica este interzisa.
12. Este interzisa acordarea de facilitati, colaborarea sau sprijinirea oricarei persoane care practica ilegal medicina. Medicul are obligatia de a sesiza existenta unor astfel de situatii colegiului teritorial al medicilor.

ART. 37 Onorarii si atragerea bolnavilor

1. Este interzisa emiterea oricarui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit.
2. Este interzisa medicului practicarea concurentei neloiiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minimale, vadit disproportionate fata de costul real al serviciului medical, in scopul atragerii clientelei.
3. Este admis serviciul gratuit in scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai tarziu la 3 zile dupa acordarea asistentei medicale.

ART. 38 Îndatoriri fata de bolnavi

1. Respectarea drepturilor persoanei

Medicul trebuie sa respecte dreptul persoanei in privinta optiunii libere asupra medicului sau curant si chiar sa faciliteze aceasta posibilitate.

Un medic care este solicitat sau are obligatia sa examineze o persoana privata de libertate ori sa dea ingrijiri in mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie si numai prin simpla prezenta, sa cautioneze sau sa favorizeze atingerea integritatii fizice ori psihice a vreunui detinut, inclusiv a demnitatii acestuia. Daca medicul constata ca

persoana privata de libertate a suportat maltratari, are obligatia sa informeze autoritatea judiciara.

2. Relatia cu pacientul

Exercitarea profesiei medicale nu trebuie facuta impersonal, ci incercand stabilirea unei relatii umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului sa nu para un act formal.

Este interzis ca medicul curant sa intretina relatii sexuale cu pacientii sai sau sa-i supuna pe acestia unor acte degradante pentru fiinta umana.

Medicul trebuie sa dea dovada de diligena maxima in stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat si in evitarea complicatiilor previzibile la pacientul aflat in ingrijirea sa.

Prescriptiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurandu-se ca a fost inteles complet de catre bolnav si anturajul acestuia, mergand pana la incercarea de a supraveghea executarea tratamentului.

Din momentul in care a raspuns unei solicitari, medicul este automat angajat moral sa asigure bolnavului in cauza ingrijiri constiincioase si devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicala sau la un specialist cu competente superioare.

Medicul curant are obligatia de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obtinerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala.

În caz de razboi, cataclisme, epidemii si atentate, medicul nu are dreptul sa isi abandoneze bolnavii, cu exceptia unui ordin formal al unei autoritati competente in conformitate cu legea.

3. Consimtamantul

Pentru orice interventie medicala diagnostica sau terapeutica este necesar consimtamantul informat al pacientului.

Consimtamantul pacientului va fi exprimat in conditiile legii. Consimtamantul va fi dat dupa informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile si beneficiile acestora.

În situatia pacientilor care nu isi pot exprima vointa, consimtamantul va fi solicitat reprezentantilor legali ai pacientului. Daca medicul curant apreciaza ca decizia reprezentantului legal nu este in interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul si a lua decizia.

În situații de urgență, când este pusă în pericol viața pacientului, iar acesta nu își poate exprima voința și rudele sau reprezentanții legali nu pot fi contactați, consimțământul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmând ca informarea acestuia să se facă ulterior.

ART. 39 Prognosticul grav va fi împărtășit pacientului cu prudență și tact, ținându-se cont de starea psihică a acestuia. Prognosticul va fi dezvăluit și familiei doar dacă pacientul consimte la aceasta. În cazul în care se consideră că dezvăluirea prognosticului va dauna pacientului sau atunci când acesta nu dorește să afle, prognosticul poate fi dezvăluit familiei.

ART. 40 Eliberarea de documente medicale

Este interzisă eliberarea pentru bolnav a unor certificate de competență sau a unor rapoarte tendențioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectivă. Documentele medicale vor fi emise doar de către medic. Este interzisă utilizarea parafeei medicului de către alt personal medical, cu scopul de a emite/elibera documente medicale.

Medicul poate emite certificate, atestate și documente medicale permise de lege, pe baza propriilor sale constatări și a examenelor necesare în acest scop.

Este interzis ca informațiile medicale să fie prezentate deformat sau ascunse.

Documentele medicale vor respecta forma prevăzută de lege. Documentele medicale nu trebuie să conțină mai multe date decât este necesar scopului pentru care acestea sunt întocmite și eliberate.

Persoana la care se referă documentul medical emis are dreptul de a fi informată cu privire la conținutul acestuia.

ART. 41 Îndatoriri față de comunitate

Medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

ART. 42 Relațiile medicului cu colegii și colaboratorii. Confraternitatea

Medicul va trebui să își trateze confratii așa cum ar dori el însuși să fie tratat de ei. În baza spiritului de corp profesional, medicii își datorează asistența morală.

Schimbul de informații între medici privind pacienții trebuie să se facă obiectiv și în timp util, în așa fel încât asistența medicală a pacienților să fie optimă.

Dacă un medic are neînțelegeri cu un confrate, trebuie să prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din România. Este interzisă răspândirea de

comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputatia profesionala a unui confrate. Medicii trebuie sa ia apararea unui confrate atacat pe nedrept.

Constituie incalcare a regulilor etice blamarea si defaimarea colegilor (critica pregatirii sau activitatii lor medicale) in fata bolnavilor, apartinatorilor, a personalului sanitar etc., precum si orice expresie sau act capabil sa zdruncine increderea in medicul curant si autoritatea acestuia.

Atunci cand un medic ia cunostinta despre greseli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de catre un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu confratele in cauza. Daca aceasta nu da rezultate, medicul are obligatia sa discute cazul in cadrul Colegiului Medicilor din Romania, inainte de a se adresa altor autoritati competente.

ART. 43 Consultul medical

Ori de cate ori medicul considera necesar sa ceara parerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicatiei unei interventii, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui si tinand cont de preferintele acestuia, un consult cu alti confrati.

Consultul este organizat de medicul curant si este recomandabil ca medicii chemati pentru consult sa examineze bolnavul in prezenta medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul.

Dupa ce au cazut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorului rezultatul consultului. Daca exista divergente de pareri, se va proceda, dupa caz, la completarea examenarilor, internarea in spital, largirea consultului prin invitarea altor specialisti etc.

În consultul medical se va pastra o atmosfera de stima si respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant. Discutia cazului si observatiile critice nu se vor face in fata bolnavului sau a altor persoane straine, chiar daca este vorba de medici subordonati.

Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie sa revada ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant. În cazul colaborarii mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea personal. Este interzis transferul de sarcini si responsabilitati privind indicatiile de investigatii, prescrierea de medicamente sau concedii medicale catre alti medici care nu au participat la consultul medical.

Daca in urma unui consult avizul celor chemati difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber sa se retraga daca

parerea medicilor chemati la consult prevaleaza in opinia pacientului sau a anturajului acestuia.

Pacientul aflat in tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme / incidente urgente, cu informarea prealabila sau ulterioara a medicului. Daca propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia, medicul are obligatia organizarii modalitatii de consult.

În cazul in care medicul curant nu este de acord, se poate retrage fara explicatii. În urma consultului se va redacta un document semnat de participanti. Daca documentul nu este redactat, se considera ca participantii la consult sustin punctul de vedere al medicului curant.

ART. 44 Raporturi cu alti profesionisti din domeniul medical

Medicii vor avea raporturi bune, in interesul pacientilor, cu ceilalti profesionisti din domeniul medical. In situatia in care, un pacient solicita o a doua opinie medicala de la un medic care nu este angajat al spitalului, spitalul are obligatia de a respecta acest drept al pacientului, facilitandu-i acestuia accesul la a doua opinie medicala. In acest sens, spitalul va incheia protocoale de colaborarea cu spitale de rang superior, sau, cu alte laboratoare de investigatii paraclinice (analize medicale, investigatii radiologice si imagistice, examene anatomo – patologice etc).

ART. 45 Reguli privind cercetarea medicala/studii clinice pe subiecti umani

Cercetarea medicala/studiul clinic pe subiecti umani se face cu respectarea prevederilor conventiilor si declaratiilor internationale la care Romania este parte semnatară si a dispozitiilor legale nationale emise in vederea reglementarii acestora.

Medicul implicat in cercetarea biomedicala are datoria de a promova si proteja viata, sanatatea, intimitatea si demnitatea subiectilor umani care participa la cercetare/studiu. În desfasurarea cercetarii medicale/studiului clinic pe subiecti umani trebuie acordata o protectie deosebita populatiilor vulnerabile, cum ar fi:

- persoane dezavantajate din punct de vedere economic si medical;
- persoane care nu isi pot da consimtamantul pentru participarea intr-o cercetare medicala/studiu clinic;

(minori, persoane incompetente, persoane care datorita starii lor nu isi pot exprima vointa);

- persoane care sunt susceptibile a-si da consimtamantul sub presiune (de exemplu, persoane in detentie);

- persoane care nu beneficiaza personal din cercetare/studiu;
- persoane pentru care cercetarea medicala/studiul clinic este combinata cu ingrijirea medicala.

În cercetarea/studiul pe subiecti umani, binele individului primeaza asupra binelui societatii in general si al stiintei. Cercetarea medicala/studiul clinic in scopul progresului medical trebuie sa se faca doar in ultima instanta pe subiecti umani. Aceasta trebuie sa se efectueze in conformitate cu datele stiintifice existente, cu alte surse relevante de informare si cu datele obtinute din experimentarea pe animale, atunci cand aceasta este posibila. Principalul scop al cercetarii medicale/studiului clinic pe subiecti umani este de a imbunatati metodele profilactice, diagnostice si de tratament, intelegerea etiologiei si a patogenezei unei afectiuni.

Nu se poate intreprinde nici o cercetare pe o persoana, decat daca sunt intrunite **cumulativ** urmatoarele conditii:

- nu exista nici o metoda alternativa la cercetarea pe fiinte umane, de eficacitate comparabila;
- riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproportionale in comparatie cu beneficiile potentiale ale cercetarii;
- proiectul de cercetare a fost aprobat de institutiile competente dupa ce a facut obiectul unei examinari independente asupra pertinentei sale stiintifice, inclusiv al unei evaluari a importantei obiectivului cercetarii, precum si al unei examinari pluridisciplinare a acceptabilitatii sale pe plan etic;
- persoana pe care se fac cercetari este informata asupra drepturilor sale si asupra garantiilor pentru protectia sa;
- exista consimtamantul participantilor;
- protocolul cercetarii trebuie sa fie evaluat de Comisia de studii clinice, interna institutiei medicale, comisie de specialitate ce functioneaza ca un organism independent constituit din membrii cu profesie în domeniul medical/stiintific si membrii cu profesie în afara domeniului medical/stiintific, a caror responsabilitate este sa asigure protectia drepturilor, siguranta si starea de bine a subiectilor umani inclusi în studiul clinic; comisia va avea in componenta persoane independente fata de cercetatori sau sponsori si va functiona pe baza unei proceduri interne proprii.

Comisia ce efectueaza evaluarea proiectului trebuie sa fie informata cu privire la desfasurarea cercetarii/studiului si are dreptul de a monitoriza cercetarile/studiile in derulare. Cercetarea medicala/studiul clinic pe subiecti umani trebuie sa fie efectuata

numai de catre persoane calificate in acest sens. Aceasta persoana are responsabilitatea privind subiectii implicati in cercetare/studiu, chiar daca acestia si-au exprimat consimtamantul informat pentru participare.

Consimtamantul informat al participantilor la studiul clinic trebuie luat cu respectarea prevederilor legale. Refuzul unui pacient de a participa intr-o cercetare/studiu nu trebuie sa influenteze calitatea relatiei medic-pacient.

În cazul persoanelor incompetente sau incapabile de a-si exprima vointa, consimtamantul va fi obtinut de la apartinatori sau de la reprezentantii legali.

Includerea in cercetarea medicala/studiul clinic a subiectilor incompetenti sau care nu isi pot exprima vointa se va face numai atunci cand cercetarea nu poate fi efectuata folosindu-se persoane competente (conditia fizica sau psihica ce impiedica obtinerea consimtamantului informat este o caracteristica necesara a populatiei incluse in studiu) si numai daca riscurile sunt minore. Medicul trebuie sa ia toate masurile necesare pentru protejarea intimitatii subiectilor participanti in cercetare, pentru pastrarea confidentialitatii informatiilor despre subiecti, si trebuie sa minimalizeze pe cat posibil impactul cercetarii asupra integritatii fizice, mentale si a personalitatii acestora.

Cercetarile/studiile efectuate in scop terapeutic constituie aplicarea pentru prima data la om a unor procedee medicale sau chirurgicale, prescriptii terapeutice si se vor face exclusiv in scop curativ. In asemenea cercetari trebuie sa existe o proportionalitate justa, in favoarea bolnavului, intre riscurile procedeeului nou si gravitatea cazului; pericolele posibile ale procedeeului nou sa nu intrea in gravitate evolutia probabila a bolii de baza sau a tratamentelor cunoscute si aplicate pana in prezent.

Participantii intr-o cercetare medicala/studiu clinic trebuie sa aiba acces la beneficiile rezultate din aceasta, dupa incheierea cercetarii/studiului.

Publicarea rezultatelor unei cercetari medicale/studiu clinic pe subiecti umani se va face cu respectarea acuratetei datelor si numai in conditiile in care sunt respectate normele etice nationale si internationale care guverneaza cercetarea medicala/studiul clinic pe subiecti umani. Se interzice provocarea de imbolnaviri artificiale unor oameni sanatosi, din ratiuni experimentale.

În toate cazurile de cercetari/studii clinice, pentru verificarea pe om a eficacitatii unor metode de diagnostic sau de tratament se va respecta riguros conditia consimtamantului voluntar al subiectului.

Se interzice orice activitate terapeutica sau experimentală pe om din simple ratiuni de orgoliu profesional ori stiintific, de al carei rezultat nu pot beneficia majoritatea indivizilor sau care lezeaza principiile culturale ori morale ale comunitatii.

ART. 46 Exercițiul medicinei de expertiza judiciara

Subiectul va fi informat in prealabil despre sensul examinarii, de catre expertul care nu a avut niciodata nici o relatie de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influenta rationamentele, altfel expertul are obligatia de a se recuza, informand forurile competente cu privire la motivele recuzarii.

Expertizatul il poate recuza pe expert, acesta trebuind sa se supuna dorintei expertizatului. Raportul final nu va contine decat elemente de raspuns la chestiunile puse in decizia de numire a expertului. În rest, expertul este supus secretului profesional.

ART. 47 Atentarea la viata si integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia

Medicul trebuie sa incerce reducerea suferintei bolnavului incurabil, asigurand demnitatea muribundului.

Se interzice cu desavarsire eutanasia, adica utilizarea unor substante sau mijloace in scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea si prognosticul bolii, chiar daca a fost cerut insistent de un bolnav perfect constient.

Medicul nu va asista sau indemna la sinucideri ori autovatamari prin sfaturi, recomandari, imprumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicatie sau ajutor in acest sens.

Prin actele sale profesionale, de investigare sau terapeutice, medicul nu trebuie sa supuna pacientul nici unui risc nejustificat, chiar daca exista cererea expresa a acestuia din urma.

CAPITOLUL VII

ETICA ȘI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI

ART. 48 Principii generale

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- colaborarea ori de câte ori este cazul cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- adoptarea unui rol activ față de informarea și educația sanitară a publicului, precum și față de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicației și a altor flageluri;
- acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel înalt de competență științifică, aptitudini practice și performanțe profesionale, în concordanță cu progresele științelor și practicii farmaceutice;
- în exercitarea profesiei farmaciștii trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- farmaciștii trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.

În situațiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluției nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei și să își assume responsabilitatea. Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să își păstreze libertatea și independența profesională conform jurământului profesiei.

Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin supravegherea respectării de către farmaciști a îndatoririlor profesionale și a eticii profesionale, precum și prin apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale.

ART. 49 Responsabilitatea personală și independența farmaciștilor

În vederea îndeplinirii atribuțiilor, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

- să își exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;
- să își îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;
- să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să își respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independență profesională;
- să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
- să își îndeplinească personal atribuțiile și la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;
- să elibereze sau să prepare medicamentele conform prescripției medicului curant și a sefului de secție, precum și să îi atenționeze pe aceștia în caz de diverse neconcordanțe (ex. reacții adverse).

ART. 50 În exercitarea funcției, farmacistul-șef are următoarele obligații:

- trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
- trebuie să se asigure că toți membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informați asupra atribuțiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;
- trebuie să transmită instrucțiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităților, el va transmite în scris proceduri standard de operare;
- se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa își îndeplinesc atribuțiile în

conformitate cu prevederile legale, dar și cu competența și aptitudinile personale;

- trebuie să respecte independența profesională a farmaciștilor din subordine;
- se asigură că echipamentele, localul și utilitățile de la locul de muncă sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
- se asigură că toate activitățile profesionale desfășurate sub controlul său, precum și cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
- se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidențialității sunt efective;

ART. 51 Competența profesională

Farmacistul trebuie să își asigure și să își mențină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoștințelor în aria sa profesională, în scopul îndeplinirii atribuțiilor cu competența necesară.

În vederea actualizării permanente a cunoștințelor profesionale, farmacistul este obligat:

- să își planifice și să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciștilor din România;
- să evalueze și să aplice în practica curentă cunoștințele actualizate permanent;
- să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.

ART. 52 Confidențialitatea

Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.

Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale. Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:

- când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de

sănătate nu permite aceasta;

- când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății

pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;

- stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată, cu aprobarea conducerii spitalului;

- în alte situații prevăzute de lege.

Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nici o informație referitoare la practica prescrierii acestuia.

Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

- să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;

- să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;

- să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

ART. 53 Relațiile de colaborare ale farmacistului

În exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca în interesul bolnavului și al pacientului în general să colaboreze cu toți confrății săi. În acest sens:

- toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

- farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;

- farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate;

- farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față de corpul profesional și profesia de farmacist.

În interesul pacientului, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:

- farmacistul colaborează activ cu medicul curant pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;
- în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abține de la orice înțelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;
- farmacistul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

ART. 54 Servicii farmaceutice de urgență

1. Pentru asigurarea continuității asistenței cu medicamente a pacienților, farmaciștii trebuie să furnizeze, în condițiile legii, servicii farmaceutice de urgență-eliberarea medicamentelor din farmacia spitalului, sau dotarea aparatului de urgență.

2. Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgență se va face cu respectarea următoarelor principii:

- farmacistul va utiliza toate cunoștințele sale profesionale pentru a veni în sprijinul pacientului;
- pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita medicului curant toate informațiile legate de urgența cererii sale, respectiv medicația curentă, existența altor afecțiuni sau alergii, precum și alte aspecte care pot influența decizia farmacistului;
- decizia farmacistului va fi luată avându-se în vedere și afecțiunea pentru care se solicită medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse și contraindicațiile;
- medicamentele pot fi eliberate pentru maximum 24 de ore, în zilele lucrătoare, și pentru maximum 72 de ore, pentru sfârșitul de săptămână și sărbătorile legale;

ART. 55 Dispoziții finale

Farmacistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor și regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului și a regulilor de bună practică profesională, a Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, pentru nerespectarea

deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Orice comportament în exercitarea profesiei care încalcă principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamații privind încălcarea eticii profesionale de către farmacist.

CAPITOLUL VIII

ETICA ȘI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI ȘI CHIMISTULUI

ART. 56 Dispoziții generale

Conținutul și caracteristicile activității biochimistului, biologului și chimistului sunt:

- efectuează investigații de laborator conform pregătirii și specializării;
- participă la programe de control privind starea de sănătate a populației;
- participă la formarea teoretică și practică a viitorilor specialiști care au inclusă practica de laborator în programele de pregătire;
- participă, împreună cu medicii și alte categorii de personal, la cercetarea în domeniul medical;
- participă, împreună cu alte categorii de personal, la protejarea mediului ambiant.

ART. 57 Responsabilitatea personală

În exercitarea profesiunii, biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar respectă demnitatea ființei umane și principiile eticii, dând dovadă de responsabilitate profesională și morală, acționând întotdeauna în interesul pacientului, al familiei pacientului și al comunității.

Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar sunt obligați să păstreze secretul profesional.

Litigiile sau abaterile de la etica profesională se analizează și măsurile se iau, după caz, de către șeful echipei medicale sau de conducerea unității ori de către Colegiul Medicilor din România, împreună cu Ordinul Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

ART. 58 Calitate si excelenta

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, chimist si biochimist) pune cunostintele sale în ceea ce priveste capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicatia pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor si cercetarea stiintifica) în slujba serviciului de diagnostic, tratament si prevenire a bolilor omului.

ART. 59 Dezvoltarea profesionala continua

Pentru a-si îndeplini îndatoririle în mod optim si în conformitate cu ceea ce este considerat de buna practica în profesia sa si având în vedere legile tarii, Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa :

- mentina si sa dezvolte competenta sa la cel mai înalt nivel de calitate în toate domeniile relevante (stiintifice si practice) cu privire la evolutiile de îngrijire a sanatatii, în general, si Chimie Clinica si Medicina de laborator, în special, prin participarea în mod regulat la cursuri de formare relevante si alte programe de pregatire si dezvoltare profesionala continua, pe întreaga durata a activitatii profesionale si în timpul exercitarii profesiei sale;
- accepte sarcini/misiuni numai în domeniul sau de competenta; dincolo de aceste limite, el va lucra în colaborare cu expertii corespunzatori;
- sa se informeze continuu asupra codurilor legale de practica, care afecteaza munca lui. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa-si mentina angajamentul la profesia sa din domeniul Chimiei Clinice si Medicinii de Laborator, acela de a lua parte la activitatile societatile sale stiintifice, în special ale celor care promoveaza profesia si contribuie la formarea continua a membrilor lor.

ART. 60 Onestitate si integritate

Integritatea profesionala si onestitatea intelectuala a Specialistului în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) sunt o garantie a impartialitatii sale de analiza, judecata si decizie.

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist), trebuie sa evite în orice moment, înșelaciunea în ceea ce priveste cunostintele sale profesionale si stiintifice, cum ar fi fraudă, plagiat, tainuirea, omisiunea necorespunzatoare a informatiilor precum si exprimarea opiniilor incorecte sau care induc în eroare în activitatea clinica si în cercetare.

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) nu va accepta nici o obligatie care-l aduce în conflict cu independenta sa profesionala. În special, acesta se angajeaza :

- de a nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, cu exceptia cazului în care sunt de valoare monetara scazuta si irelevante pentru a

practica profesia în Chimie Clinica si Medicina de Laborator

- de a nu solicita sau accepta sponsorizari de la promotiile de vânzare pentru simpozioane sau congrese cu exceptia cazului în care sponsorizarea este la nivel rezonabil si este subordonata scopului principal al întâlnirii si nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale.

- sa nu accepte sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decât pentru evenimente cu scopuri pur profesionale si stiintifice; astfel de cadouri trebuie sa fie întotdeauna la un nivel rezonabil si subordonate obiectivului stiintific principal al evenimentului si nu trebuie sa fie extinse la alte persoane în afara profesionistilor din domeniul sanatatii.

ART. 61 Relații care se stabilesc în exercitarea profesiei de biochimist, biolog și chimist din sistemul sanitar

1. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, chimist si biochimist) actioneaza în permanenta cu cinste si integritate în relatiile sale cu pacientii si alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional si nu trebuie sa se angajeze în nici o activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina încrederea publica în profesie.

2. El nu trebuie sa abuzeze de pozitia sa profesionala pentru a stabili relatii nepotrivite cu pacientii, pentru a convinge pacientii sa dea sau împrumuta bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigatii care nu sunt în interesul superior al pacientului, sau

de a nu recomanda sau efectua investigatii sau tratamente medicale care nu intra în sfera sa de competenta.

3. El trebuie sa raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile în care el considera ca un coleg din sanatate are un comportament inadecvat sau performanta lui este o amenintare la adresa sanatatii unui pacient.

4. Activitatea biochimistului, biologului și chimistului din sistemul sanitar se desfășoară individual sau în cadrul unor colective mixte. Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar colaborează cu medicul și recunosc rolul coordonator al acestuia, precum și cu ceilalți membri ai colectivului, participând la menținerea relațiilor amiabile în cadrul acestuia și contribuind la asigurarea calității actului medical.

5. Membrii Ordinului Biochimiștilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România sunt obligați să aplice parafa cuprinzând numele, prenumele, gradul și specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectuează.

6. Relațiile dintre biochimiști, biologi și chimiști din sistemul sanitar se bazează pe corectitudine, colaborare, respect reciproc și solidaritate profesională, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimiștilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

ART. 62 Independenta si impartialitatea

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa-si exercite judecata profesionala în cadrul responsabilitatilor sale impartial si obiectiv, dupa luarea în considerare a tuturor circumstantelor relevante, în interesul pacientului sau, fara presiuni din surse externe sau conflicte de interese. El trebuie sa se asigure de asemenea ca interesele participantilor la cercetare sunt protejate.

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) va servi fiecare pacient în parte la cele mai înalte standarde ale capacitatii profesionale si va furniza publicului larg informatii în domeniul sau de competenta, pentru a permite o înțelegere corecta a problemelor de sanatate de interes public.

ART. 63 Confidentialitatea

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist), fara a aduce atingere legislatiei privind viata privata, este obligat sa respecte

confidentialitatea informatiilor obtinute de catre acesta în activitatea sa profesionala. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa nu utilizeze abuziv aceste informatii. El se va asigura ca informatiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decât în anumite situatii, ca de exemplu altor profesionisti de sanatate implicati în îngrijirea pacientului, si, acolo unde este posibil, cu consimtamântul informat al pacientului.

ART. 64 Dispoziții finale

Biochimiștii, biologii și chimiștii din Spitalul Municipal Ploiesti sunt obligați să respecte prevederile legii privind exercitarea profesiunilor proprii și reglementările specifice sectorului medical.

CAPITOLUL IX

ETICA ȘI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI

ART. 65 Principiul respectării drepturilor și demnității oricărei persoane

Psihologii vor avea permanent în atenție faptul ca orice persoana are dreptul sa-i fie apreciata valoarea înnascuta de fiinta umana si aceasta valoare nu este sporita sau diminuata de cultura, nationalitate, etnie, culoare sau rasa, religie, sex sau orientare sexuala, statut marital, abilitati fizice sau intelectuale, vârsta, statut socio-economic sau orice alta caracteristica personala, conditie sau statut.

Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- psihologii își desfășoara activitatea, manifestând respect fata de trairile, experientele, cunostintele, valorile, ideile, opiniile si optiunile celorlalti;
- psihologii nu se angajă public în prejudicierea imaginii celorlalti si nu vor manifesta inechitate pe criterii de cultura, nationalitate, etnie, rasa, religie, sex, orientare sexuala si nici nu se angajeaza în remarci sau comportamente ce aduc prejudicii demnitatii celorlalti;
- psihologii evita ori refuza sa participe la activitati si practici ce nu respecta drepturile legale, civile, ori morale ale celorlalti;

- psihologii vor refuza sa consilieze, sa educe ori sa furnizeze informatii oricarei persoane care, dupa opinia lor, va utiliza cunostintele si îndemânarea dobândita pentru a viola drepturile fundamentale ale omului;
- psihologii respecta drepturile celor care beneficiaza de servicii psihologice;
- psihologii se vor asigura ca, sub nici o forma, consimtamântul informat al pacientului nu este dat în conditii de coercitie sau sub presiune;
- psihologii vor avea grija ca, în furnizarea de servicii psihologice ori în activitatea de cercetare sa nu violeze spatiul privat personal sau cultural al subiectului, fara o permisiune clara sa faca acest lucru.

ART. 66 Principiul responsabilității profesionale și sociale

Psihologii manifesta o maxima responsabilitate pentru starea de bine a oricarui individ, a familiei, grupului ori comunitatii fata de care își exercita rolul de psihologi. Aceasta preocupare include atât pe cei direct cât si pe cei indirect implicati în activitatile lor, prioritate având cei direct implicate

Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- psihologii vor proteja si promova starea de bine evitand provocarea de daune pacientilor, participantilor la cercetare, colegilor de profesie;
- psihologii vor respecta dreptul persoanei de a asista, fara nici o justificare, participarea sa la serviciul furnizat, în calitate de pacient, sau la activitati de cercetare stiintifica, în calitate de subiect;
- psihologii vor contribui la dezvoltarea psihologiei ca stiinta si a societatii în general, prin cercetarea libera si prin exprimarea libera a cunostintelor si ideilor, exceptie facând activitatile ce intra în conflict cu prevederile
- psihologii vor sustine cu responsabilitate rolul psihologiei ca profesie, în fata societatii si vor promova si mentine cele mai înalte standarde de calitate;

ART. 67 Evaluare și diagnoză

1. Prezentarea caracteristicilor psihologice

Psihologii vor oferi informatii despre caracteristicile psihologice ale indivizilor numai dupa ce au realizat o evaluare adecvata, care sa sustina stiintific si metodologic

afirmatiile si concluziile lor, indiferent daca e vorba de recomandari, rapoarte sau evaluari, precizând limitele afirmatiilor, concluziilor si recomandarilor lor.

Daca psihologii realizeaza ca (re)examinarea individului nu este justificata sau necesara, atunci acestia vor explica aceasta optiune, precizând sursele si documentele care stau la baza acestor concluzii.

2. Consimtamântul pentru evaluare/diagnoza

Psihologii vor obtine consimtamântul informat pentru serviciile de evaluare cu exceptia cazului în care:

- acestea sunt cerute de lege sau de reglementarile în vigoare;
- testarea este o activitate educationala, institutionala sau organizationala prevazuta de reglementari interne;

Consimtamântul informat include explicarea naturii si scopului de evaluare, costurile, implicarea unei a treia parti, limitele de confidentialitate si ocazii pentru cel evaluat de a formula întrebări si de a primi raspunsuri.

Psihologii vor informa persoanele fara capacitate deplina de a-si da consimtamântul si persoanele pentru care testarea este ceruta de reglementarile legislative, cu privire la natura si scopul serviciilor de evaluare propuse, folosind un limbaj usor de înțeles pentru persoana care urmeaza sa fie evaluata.

Psihologii care folosesc serviciile unui traducator vor cere consimtamântul clientului pentru a folosi serviciile acelui traducator, se vor asigura ca se va mentine confidentialitatea rezultatelor, securitatea instrumentelor, inclusiv a documentelor de evaluare/diagnoza.

3. Datele de evaluare/diagnoza

Datele obtinute pot fi scoruri brute si standardizate, raspunsurile pacientului la stimuli sau la întrebările la test, notele, înregistrările si consemnarile psihologului, declaratiile si comportamentul pacientului în timpul unei examinari.

Psihologii vor oferi datele obtinute, sub forma de rezultate medicului si pacientului si, daca e cazul, unor terti numai cu consimtamântul pacientului, sau fara acordul acestuia în situatiile prevazute de reglementarile in vigoare.

Psihologii vor evita sa faca publice datele obtinute, cu exceptia situatiilor prevazute de reglementarile in vigoare, protejând pacientul de orice forma de exploatare, abuz si prevenind devalorizarea datelor de evaluare/diagnoza. Datele de evaluare/diagnoza reprezinta proprietatea institutiei sau a psihologului care realizeaza evaluarea/diagnoza si vor putea fi administrate si utilizate doar de catre psihologi calificati în folosirea acestor instrumente.

CAPITOLUL X

ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, A MOAȘEI, ASISTENTULUI MEDICAL, ASISTENTULUI SOCIAL, A REGISTRATORILOR MEDICALI ȘI A PERSONALULUI AUXILIAR

ART. 68 Principii generale

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă, profesia de asistent medical, de asistent social, cea de registrator medical si de personal auxiliar (dupa caz) pe teritoriul României sunt următoarele:

- exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- în exercitarea profesiei asistenței medicali generaliști, moașele și asistenței medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

- trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

ART. 69 Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali generaliști, moașelor, asistenților medicali, asistentilor sociali, a registratorilor medicali si a personalului auxiliar(dupa caz):

1. Acestia trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională;

2. Au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia;

3. În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

4. Asistentul medical generalist, moașa, asistentul medical, registratorii medicali si personalul auxiliar(dupa caz) sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

5. Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.

6. Asistentul medical generalist, moașa, asistentul medical, asistentul social, registratorul medical si personalul auxiliar(dupa caz) trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

7. Trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

ART. 70 Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

1. Raporturile profesionale cu alți profesioniști din domeniul sanitar

a) În baza spiritului de echipă, asistenții medicali generaliști, moașele, asistenții medicali, asistenții sociali, registratorii medicali și personalul auxiliar (după caz) își datorează sprijin reciproc.

b) Constituie încălcări ale regulilor etice:

- jignirea și calomnierea profesională;

- blamarea și defăimarea profesională;

- orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale.

Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa Consiliului de etică și deontologie sau justiției, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze.

c) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor legale în vigoare.

d) În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin aplicarea semnăturii în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

e) În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

2. Raporturile profesionale cu instituțiile

a) Spitalul Municipal Ploiesti urmărește să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moașei, asistentului medical, asistentului social, registratorului medical și personalului auxiliar (după caz) în exercitarea profesiei.

b) Asistentul medical generalist, moașa, asistentul medical, asistentul social, registratorul medical și personalul auxiliar (după caz) aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercițiul profesional.

c) Asistentul medical generalist, moașa, asistentul medical, asistentul social, registratorul medical și personalul auxiliar (după caz) în concordanță cu diferitele niveluri de

responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

ART. 71 Educația medicală continuă

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

ART. 72 Obligații etice și deontologice

1. Obligația acordării îngrijirilor medicale

- Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.
- Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.
- Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.
- În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.
- Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.
- Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.

- Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.

- Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimânduși părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.

- Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

2. Respectarea drepturilor pacientului

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

Consimțământul

O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;
- c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;
- d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;
- e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

- a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;
- b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

3. Secretul profesional

- a) Secretul profesional este obligatoriu.
- b) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.
- c) Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.
- d) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional;
- e) Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.
- f) În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.
- g) Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

ART. 73 Situații speciale în practicarea profesiei

1. Situația bolnavului psihic

- Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

- Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltratările din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

- Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

- Nu este necesară obținerea consimțământului atunci când este necesară intervenția de urgență.

- Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

- Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante.

- Nu este admisă nici o discriminare bazată pe o tulburare psihică.

2. Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

3. Pacientul privat de libertate

Asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia.

Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltratări, aceștia au obligația să informeze organele competente.

4. Situația pacienților infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA

- Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical fiind obligați să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți.

- Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane.

- Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

ART. 74 Probleme ale îngrijirii minorilor

1. Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical apreciază că minorul este victim unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudențe, și să alerteze autoritatea competentă.

2. Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

3. În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

ART. 75 Probleme ale experimentării pe om

1. Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.

2. Dispozițiile prezentului articol se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie.

3. Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moașă și asistent medical care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL XI

ETICA ȘI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC

ART. 76 Principii deontologice

1. Integritatea și autonomia profesională, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidențialitatea, organizarea, eficacitatea și perseverența sunt ideile diriguitoare care guvernează activitatea consilierului juridic.
2. Îndeplinirea corectă și în timp util a atribuțiilor profesionale conferă substanța principiului integrității profesionale.
3. Autonomia și independența profesională a consilierului juridic se manifestă prin asumarea unor responsabilități și acționarea la moment oportun într-un context determinat.
4. Consilierii juridici sunt independenți din punct de vedere profesional și se supun numai Constituției României, legii, statutului profesiei și prezentului cod de deontologie profesională.
5. Prin independența profesională în sensul prezentului cod se înțelege libertatea de acțiune și de opinie care este limitată doar prin dispoziții legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic.
6. Corectitudinea și integritatea morală sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat să le respecte atât în timpul serviciului cât și în afara acestuia.
7. Rezultatul activității consilierului juridic este o consecință a urmăririi atente și continue a derulării sarcinilor încredințate.
8. Datoria fiecărui consilier juridic este să păstreze secretul datelor și informațiilor de care a luat la cunoștință în virtutea exercitării profesiei cu excepția unor dispoziții legale sau statutare contrare.

9. Confidentialitatea datelor si informatiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranta pentru entitatea beneficiara a serviciilor oferite.

10. Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii.

11. Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii.

12. Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei.

13. Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statutare ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei de consilier juridic.

ART. 77 Conditii de exercitare a profesiei

1. Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale Spitalului Municipal Ploiesti, in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii.

2. In virtutea unei pregatiri profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehnicilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.

3. Apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract individual de munca incheiat cu spitalul, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional.

4. Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale.

5. Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale.

6. El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilegale si se va abtine de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica.

7. Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei.
8. Profesia de consilier juridic se exercita personal de catre consilierul juridic inscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagiaari, tinut de catre Colegiile Consilierilor Juridici din Romania.
9. Consilierul juridic va utiliza cu buna credinta mijloacele tehnice si baza materiala puse la dispozitie de catre beneficiarul serviciilor sale.

ART. 78 Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici

1. Consilierul juridic trebuie sa asigure transparenta activitatii sale in relatiile cu Spitalul Municipal Ploiesti, precum si cu tertele persoane sub rezerva respectarii obligatiei de confidentialitate.
2. Lipsa de transparenta poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic si este interzisa cu desavarsire.
3. Consilierul juridic va evita desfasurarea unor activitati susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor incredintate spre rezolvare sau sa fie pus intr-o situatie care poate fi perceputa ca fiind de natura sa lezeze demnitatea profesiei.
4. Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le considera compatibile cu competenta si functia sa.
5. Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozitiilor legale sau prezentului cod si va lua masurile de precautie necesare pentru a evita situatiile similare.
6. Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a Spitalului Municipal Ploiesti. Nu poate fi considerata evitarea de conflict situatia in care consilierul era obligat sa intervina pentru restabilirea legalitatii si nu a intervenit.
7. Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitarii profesiei sale si va sustine independenta acesteia.
8. Consilierul juridic va sprijini colegii in exercitarea profesiei, in aplicarea si apararea prezentului cod. El va raspunde favorabil la cererea de consultanta a acestora si ii va ajuta in situatii dificile, in limita posibilitatilor sale, in special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.

9. Consilierul juridic va tine cont de opiniile si practicile colegilor in masura in care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse in prezentul cod.

10. Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurenta neloiala iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criteriile de competenta profesionala.

ART. 79 Imaginea profesiei

1. Relatiile intre consilierii juridici se bazeaza pe respect reciproc si buna credinta pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.

2. Consilierul juridic trebuie sa promoveze prin comportamentul sau in orice circumstante o imagine favorabila profesiei sale. In acest sens consilierul juridic va constientiza consecintele posibile ale comportamentului sau profesional si ale actelor indeplinite in exercitarea profesiei.

3. Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizeaza prin asigurarea unei prestatii de calitate.

4. Exercitarea profesiei de consilier impune obligatia de largire a orizonturilor cunoasterii profesionale.

5. Consilierul juridic este obligat sa-si desfasoare cu maxima atentie activitatea profesionala si sa dea dovada de cinste si corectitudine in orice circumstante.

6. Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentantilor profesiei de consilier juridic

7. Perfectionarea continua a profesiei de consilier juridic va fi asigurata prin fixarea si respectarea unor obiective clare, in concordanta cu tendintele generale de dezvoltare ale societatii. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici si se respecta ca atare.

8. Celeritatea actiunilor consilierului juridic este esentiala pentru activitatea acestuia, asigurand indeplinirea in conditii optime a sarcinilor incredintate. Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegilor pentru mentinerea unui climat de legalitate si profesionalism in domeniu.

ART. 80 Dispozitii finale

Responsabilitatea profesionala a consilierilor juridici este angajata pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei si actele normative in vigoare.

Nerespectarea normelor deontologice atrage raspunderea consilierului juridic.

CAPITOLUL XII

DISPOZITII FINALE

ART. 81. Raspunderea personalului contractual al Spitalului Municipal Ploiesti

1. Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita constituie abatere și atrage raspunderea disciplinara a personalului contractual, in conditiile legii, care nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

2. Personalul Spitalului nu poate fi sanctionat sau prejudiciat in nici un fel pentru sesizarea cu buna - credinta si fondata, cu privire la cazurile de incalcare a normelor etice si de integritate enuntate in prezentul Cod.

3. Salariatii Spitalului care semnaleaza nereguli de care direct sau indirect au cunostinta sunt protejati impotriva oricaror discriminari, iar conducatorii au obligatia de a intreprinde cercetari adecvate in scopul elucidarii celor semnalate si de a lua, daca este cazul, masurile ce se impun.

4. Personalul contractual raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice si juridice.

5. Comisiile/consiliile interne constituite in spital, cu atributii disciplinare, au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, republicata, cu modificarile ulterioare.

6. In cazul in care in situatia sesizata este implicat conducatorul institutiei publice ori directorii acesteia, competenta in solutionarea sesizarii o are structura ierarhic superioara institutiei, respectiv Consiliul Local Ploiesti.

7. In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.

8. Cazurile de conduita inadecvate si masurile adoptate vor fi popularizate in randul personalului, cu pastrarea confidentialitatii asupra identitatii persoanelor implicate.

9. Cazurile privind conflictele de interese si incompatibilitati vor fi sanctionate potrivit legii si procedurilor aprobate la nivel de unitate.

ART. 82. Asigurarea publicitatii / informarii asupra Codului de Conduita

Pentru informarea si instruirea angajatilor, se va asigura afisarea Codului de conduita pe site-ul oficial al Spitalului Municipal Ploiesti.

ART. 83. Intrarea in vigoare

Prezentul cod intra in vigoare incepând cu data de 01.09.2021.

Prevederile prezentului cod de etica sunt obligatorii pentru toti angajatii din cadrul Spitalului Municipal Ploiesti.

Preşedinte CIM,

Director Medical - Dr. Ardeleanu Emilia

Preşedinte Consiliul de etică,

Dr. Cărămidă Adrian

Cons. Juridic,

Sandu Mihai Andrei